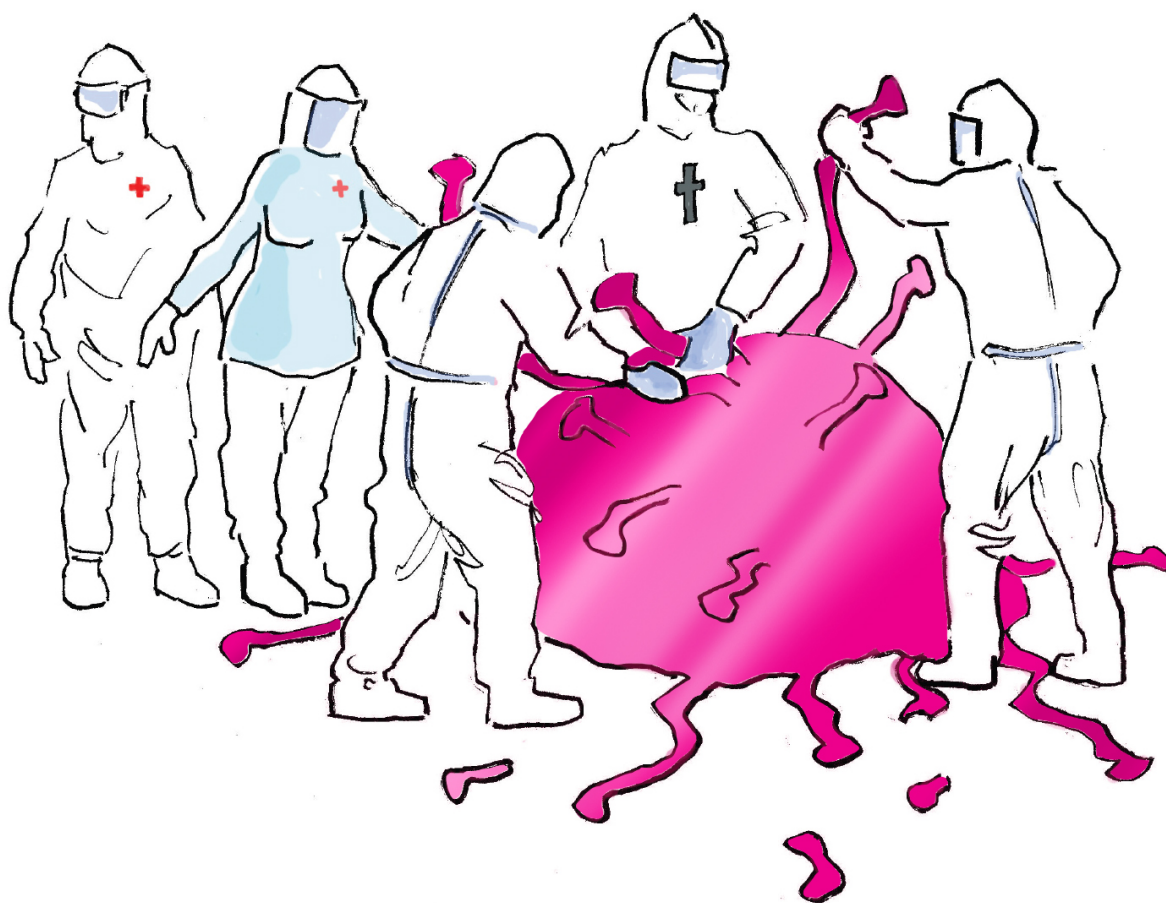

Šimun Doljanin

MARSOVCI KONTRA KOVIDA

iz dnevnika bolničkoga kapelana

© 2021 by SALESIANA d. o. o.
Omiška 8, Zagreb
salesiana@salesiana.hr
www.salesiana.hr

Za nakladnika: Mihovil Kurkut
Urednica: Nada Babić

Lektorica: Mirjana Žeravica
Oblikovanje naslovnice: Hrvoje Orlović
Karikature: Frane Cebalo
Prijelom: Salesiana d. o. o.
Tisak: Denona d. o. o., Zagreb

ISBN 978-953-205-216-9

ŠIMUN DOLJANIN

MARSOVCI KONTRA KOVIDA GROZNOG

Iz dnevnika bolničkoga kapelana

Salesiana

Zagreb, 2021.

Predgovor

U ovim bolesnim vremenima život nam se pretvorio u karantenu, pokorno nosimo maske te skrivamo svoje lice. Odgovorni smo kad se držimo podalje od svojih bližnjih, *online-svijet* nam pokazuje svoje granice, otvaramo mnoga pitanja, svakojake teorije kruže među nama, nepovjerenje u one koji bi nas trebali voditi doseže svoj vrhunac, a mali čovjek – pritisnut – gleda za što da se uhvati.

Ova simpatična zbirka zgoda splitskog bolničkog kapelana naš je odgovor na takvo »bolesno« stanje. Don Šimun je naš odgovor: on koji svakodnevno ulazi u svijet kovida i nosi u taj svijet vjeru, nadu, ljubav... i malo smijeha. Da stvar bude vjerodostojnija, don Šimun je na početku svoje službe i sâm obolio od kovida tako da je »imao povlasticu« ispričati priču o koroni i kovidu ne samo iz svakoga kuta nego i iz prve ruke. Od sobe do sobe, od zgode do nezgode, od pacijenta do pacijenta, upoznat ćete pisca – bolničkoga kapelana – kako razmišlja i kakva je srca. Uporno se pokušava skriti pa za sebe kaže *aj*, a toliko je uočljiv, glasan i katkad nespreatan da vazda upada u oči. Ostavljamo čitatelju da sam prosudi. U don Šimunu gori srce apostola koji želi biti pravi Kristov svećenik i stoga svim svojim bićem služi svakomu bratu i svakoj sestri što su mu povjereni.

Sve su dogodovštine živa istina i doista su se zbile. Don Šimun se potrudio sakriti imena pacijenata i oboljela ne samo zbog GDPR-a (*Opće uredbe o zaštiti podataka [EU] 2016/679*) nego i zato da nikoga od spomenutih ne povrijedi.

Dragi čitatelju, tebi predajemo ovu radosnu knjižicu punu duha da se – barem ovako – zajedno dobro nasmejemo i da pokušamo vidjeti malo dalje od vlastitoga nosa.

Guštajte – rekli bi Splitsani – da bi zdravi i veseli bili u ovim ludim vremenima.

Nakladnik

FRA RAFO I DR. ZORE NA KORONI

Korona nas je pošteno razdvojila. Mene je strpala između četiri zida punih mjesec dana. Zidovi su me jeli!

Kad sam izašao, rekao sam sâm sebi: – Neka me ljudi pojedu ovdje u bolnici! (*Aj sam velečasni bolnički kapelan.*) Bolje je to nego da me zidovi pojedu. Dok me ljudi budu grizli, makar ću čuti zvuk ljudskih zubi. Zidovi su bezdušni i nijemi. Bezubi. Grozni. Teža mi je bila izolacija nego sama bolest. Grozno i grozno. Još me plaše bijeli zidovi!

Međutim, nije nas korona samo razdvajala. Ona je k'o ljubav! *Ljubav nas veže i spaja...!* – pjeva jedna naša zabavna pjesma. Korona nas veže i spaja! Povezala me je s fra Rafom. Jedno sam jutro otrčao na *zarazni* da dam bolesničko pomazanje oboljelom od korone. Navukao sam na sebe marsovsko odijelo i zaredao od sobe do sobe. Jadni koronaši nikoga živoga ne vide. Ni mene nešto ne vide, ali se makar bolje čujem od drugih. Uvijek vičem po odjelima jer tako se osjeti život i stvori se domaća splitsko-vlaška atmosfera. Mnogi su od tih starijih koronaša bili pastiri i naučili se vikati po šumama i gorama. *Vika est vitae*¹! Tako sam *dovikao* do jedne sobe u kojoj leži samo jedan koronaš.

---

¹ vita, vitae (lat.) – život (*Vika je život.*)

Vičem: – Oooo, fra Rafo, i ti dospio ovdje!

Na dnu kreveta piše ime i prezime. Svima je drago čuti svoje ime. Ma, fra Rafo šuti! Gleda me čudno. Ne zna tko to više na njega. Ponavljam:

– Fra Rafoooo, *aj* sam, Šimuuun! Iz Hrvaaacaaaa, ubaaaavaaa selaaaa!

Fra Rafo je zaljubljen u svoje selo. Po njegovim matematičkim izračunima, profesor je matematike, Hrvace su najljepše selo na svijetu i okolici. Ma, on i dalje samo gleda i šuti. Sav je skuhan. Korona ga je *obarila*. Blijed je. Siv. Crn. Smeđ. Zemljan. Modrikav. Proziran. Nema mi druge, moram i dalje vikati.

– Oooo, ti si Šimuuuuneee! Aaah. Uuuuf! Ajjj! – napokon mi odgovara, piskutavo.

– Jeesaaam, *aj* sam! – vičem.

I uspijevamo se povezati (sjetite se pjesme *Korona nas veže i spaja!*). Znamo se već puste godine. S majkom mi je išao u isti razred. Zna sve o meni, a *aj* ponešto o njemu. Otišao je u fratre i služio po raznim župama. Išao je na pogreb fra Jozi i tamo ga uhvatila korona. Sada izdiše. Nema zraka. Napajaju ga kisikom. Ni živ ni mrtav! Nikakav je, kao većina koronaša. Bez obzira na to u njemu vidim dobru lovinu. On može dijeliti pomazanje i ispovijedati ove koronaše na odjelu. Tako ne ću morati *aj* svaki put dolaziti jer nije to nešto zgodno. Pitam ga bi li želio da mu ostavim bočicu sa svetim uljem pa da on pomazuje ako tko traži. Fra Rafo, divni, veličanstveni, pravi, odmah pristaje.

– Hoooóuuu! – pišti kroz onu plastiku na ustima!

– Mooožeeee!

O divno! Razmijenili smo brojeve i *aj* kidam, ni na desno ni na lijevo, nego kroz vrata.

Već sutra ga zovem da treba posjetiti jednog bolesnika i dati mu bolesničko pomazanje. Fra Rafo je *za duše spreman!* Problem je što je na aparatima. Treba tražiti da ga sestra otkopča, dovede do tog pacijenta i vrati natrag. Snašao se i učinio to. Sutra opet novi za pomazanje. Tada sam se sjetio doktora Zore. On je pobožan. Htio je postati redovnik, ali je zaglibio među liječnicima. Za Boga će sve učiniti. Zovem dr. Zoru da fra Rafu odveže i dovede do pacijenata. I dr. Zore je *za duše spreman*. Međutim, ništa nije učinio. Nije mogao. U bolnici je ludnica. Stalno pacijenti naviru. Tražili smo iznova neku sestru. Nema ni sestre. U bolnici je ludnica. Pa se dogodilo čudo. Umirao je otac jedne bolničke djelatnice. Ona je dovela liječnicu, dr. Anu, fra Rafi da uzme fra Rafu i dovede ga do njezina oca. Išlo je sve k'o po loju. Zove me fra Rafo! Ne prepoznajem mu glas, premda je na zaslonu njegovo ime. DRUGI ČOVJEK! Sretan. Zadovoljan. Govori mi u detalje kako je obavio sveto pomazanje i da se ne ustručavam zvati ga i dalje. DRUGI ČOVJEK! Nema ništa više od njegove obamrlosti. Korona je izgubila dah! Sada nastupa kao svećenik i dijeli milosti i prima milosti. *Služba oživljava!* I još je s njim bilo sto čuda.

Bilo bi ih možda i više da ga velečasni doktor Zore nije posjetio. Isprao mu je uši, a preko njega i meni. Kako se to usuđujemo skidati s aparata i hodati po bolnici:

- Fra Rafo, ti si bolesnik. Pustite vi tog šašavog kape-lana. Neka se on oblači i radi svoj posao. Ne smije se to i šlus²!

---

² šlus (žarg.) – gotovo, kraj razgovora, o tom ni riječi više

I još stotinu drugih riječi. Fra Rafo je sve to podnio. Izjadali smo se, telefonski, jedan drugome i nastavili dalje iskorištavati dobre medicinske sestre da vode fra Rafu od pacijenta do pacijenta. Znamo da se to ne smije, dr. Zore! A šta 'š! Viša sila!

Fra Rafo je izašao iz bolnice. Sada je u samostanu i čeka povratak u punu službu. Duh Sveti mu ne da mira pa dolazi u bolnicu slaviti svetu misu i obilaziti bolesnike. Na veću slavu Božju! Nosi im pričest i ispovijeda ih. Dr. Zore sada nema nikakvu vlast nad njim. Srećom, velečasni dr. Zore nije išao u redovnike pa postao fra Rafin poglavar. Bilo bi barufa³.

Oprosti dr. Zore! Ti znaš da ću te i ubuduće zvati za pacijente. A i ti ćeš mene. Znam *aj* koliko ti je stalo do spasenja duša. Jednom si mi, sjećaš li se, dobro isprao uši što nisam odmah dotrčao jednom pacijentu. Samo mi ti peri uši! Bolje ću čuti! Korona nas veže i spaja!

---

³ barufa (dijalekt.) – nered, tučnjava, gužva, svađa

KRIST NA PSIHIJATRIJI

Fred je moj stari znanac. On je sada na *psihijatriji*, a *aj* sam bolnički kapelan. Često smo zajedno. Donesem mu pričest. Ispovjedim ga. Usput mu dođu i cigarete s crvenim omotom – treba malo force, i nešto slatkiša. Fred je iznimno sposoban mladić. Radio je u jednom trgovačkom društvu i imao poprilično velik uspjeh. Odjednom se urušio. Pobožan je. Divan. Jednostavan. Takav mu je i otac. Majka je iznimna žena. Sestra mu je udana u Čile. Prošla je komunu i sada je za pet. Fred je imao djevojke na kojima su mu mnogi zavidjeli. Glazbeno je darovit. U svemu je na visokoj razini, ali eto – čovjeku se svašta dogodi. Bolest je bolest! Ne pita za dopuštenje!

Na *psihijatriju* je došao iz komune. Zapustio je uzimanje lijekova i ponovo puka⁴. Kad pukne, onda postane Mesija. Htio je izaći iz komune i ići od mjesta do mjesta naviještati Radosnu vijest. Dobio je to poslanje izravno od nebeskog Oca. Iz komune me je nazvao i rekao da to mora činiti po svaku cijenu. Naravno, rekao sam mu da ima pravo. Što se mora, mora se! Nema tu druge! Izašao je iz komune i htio najprije doći k meni. Naravno, nisam ga htio primiti. Pobjegao sam iz bolnice i skrio se u planini. On je čekao i čekao ispred bolnice da

---

⁴ ponovo puknuti (žarg.) – iznova doživjeti psihički slom

me nađe i na kraju otišao. Majka ga je pratila izdaleka i nazvala policiju da ga privede jer se našao u potpuno rastrojenu stanju. Druge nije bilo. Policija je učinila svoje i Fred je sada tu gdje je. Sad je opet onaj stari Fred. Pametan. Dobar. Realan. Divota.

Prve je dane bio vezan. Bio je ljutit na mene što ga nisam saslušao, a posumnjao je da sam mu i ja pripravio mjesto na *psihijatriji*. Njegova mi je majka rekla da ga ne posjećujem jer bi mi mogao pripremiti dobru dobrodošlicu. Čekao sam! Nije prošlo ni pet dana, eto njegova imena na mom mobitelu. Zove me da mu donesem pričest i cigarete. Svakako – predragi Frede! Donio sam mu i čokoladu u znak pomirenja. Tada još nije bio potpuno priseban, ali stanje mu je bilo zadovoljavajuće. Ispovjedio se, pričestio i primio ruku pomirenja. U znak pomirenja htio sam mu poljubiti noge. Zaslužio je! Pristao je. Kada sam se slegnuo, on mi je stavio ruku na glavu i blagoslovio me. To je bio još uvijek Mesijin blagoslov. Kristov. Bratov. Tko me je ikada tako uzvišeno blagoslovio!?

Divan je Fred. Divno je biti Mesija koji prašta i blagoslivlja, sluša i liječi se. Zahvaljujući njemu, još su se neki na *psihijatriji* poželjeli ispovjediti i pričestiti. Služeći se njime, Krist stvarno djeluje. I više nego što možemo zamisliti!

Sadržaj

Predgovor	5
FRA RAFO I DR. ZORE NA KORONI	7
KRIST NA PSIHIJATRIJI	11
NIJE FINTA	13
MUŠKA MAJKA TEREZIJA	17
FUNNY FANI	20
LA CORONA È MOBILE!	23
JA SAM FILOMENA!	27
MARIJA POD JOŠKOVIM KRIŽEM	31
RAJSKI TELEFON	35
DR. SMRT I DON SMRT	39
FLIPER-LOPTICA	42
IZNENAĐUJUĆA UTJEHA	45
SLATKA JULIJA	49
MAMA, SMIJEŠAK!	53
ORUŽJE PROTIV SOTONE	56
SVETO MJESTO	60
USKRSNULI BRAČANIN	62
VIOLINA OD DVIJE ŠTIKADENTE	65
BOLNIČKI MUDRI INŽENJER	69

GLAVNI NERV BOLNICE	73
PROFESORI LJUBAVI	76
BOLNICA JE PUNA PAMETI	79
ČVRST, NJEŽAN I DUHOVIT	83
BOLNICA PUNA ANĐELA	87
VOLIM TE! VOLIM TE! VOLIM TE!	91
BOŽJI DRIBLING PO BOLNICI	93
VEČERNJI IZLAZAK U VRIJEME KORONE	97
ZRNO TRAGEDIJE	101
SVAŠTA U BOLNICI VIDIŠ	104
SKUP POMIRENJA U BOLNICI	108
ŽIV	113
ZDRAVLJAK NA FIRULAMA	117
WOMEN IN HOSPITAL	120
SELJAK U BOLNICI	124
BOG ŠUTI U BOLNICI	127
SVEĆENIK PREOBUČEN U LIJEČNIKA	130
BOŽIĆNI MIR	135
RUKA BOŽJA U BOLNICI	138
VELIKA RIBA NA KOVIDU	141
DUHOVNI BOJ U DOBA KORONE	145
BOLNICA PUNA MISTERIJA	151
BESPLATAN PREGLED	155
SREDNJOVJEKOVNA ULTRAMODERNA BOLNICA	160
BOLNIČKA TEOLOGIJA	164
BOLNICA KAD PUŠE JUŽINA	170
ČINI RAZLIKU	175
CRVENA MASKA SA STEPINČEVIM LIKOM	178

SIROMAH S NADOM	185
PASHALNO JUTRO U BOLNICI	187
VELIKA RADOST U BOLNICI	191
AGAVA U BOLNICI I IZVAN NJE	196
UTJEHA BEVANDE	202
ASMODEJEVA I MOJA ŽELJA	206
BOLNIČKE AMBICIJE	211
ANARHISTICE U BOLNICI	215
RASIST U BOLNICI	219
IMA SALA	224
TRČI, IVANA!	228
PSIHIJATAR I SVEĆENIK NA KOLJENIMA	232
RADOSTAN SPOMEN	238
NA ŠTEKATU ISPOD RODILIŠTA	243
CRVENA U SOBI BROJ PET	247
BOGOBOJAZNI ENES	252
IDEŠ LI DOLJE?	257
ZAGRLI ME, STOLARU!	259
ŠETNJA BOLNIČKIM HODNICIMA	262
UKAZANJA I KAZIVANJA	267
ISUSOV ODJEL U BOLNICI	271
ZALJUBLJEN U BOLNICU	274
KRALJ KARLO MALI NA ONKOLOGIJI	277
DJEČJA MOLITVA	281
EVO BOLNIČKIH SLUŽBENICA I SLUGU	284
Hvala ti, Kovide Grozni	289
O smijehu ili donšimunizam	298